

AKADÁLYMENTESÍTÉSI TERVFEJEZET

Szociális intézmény épület bővítésének, felújításának, korszerűsítésének építési kiviteli terve

4176 Sáp, Fő u. 40/A. hrsz 338/1

Általános leírás előzmények:

A tárgyi telek Sáp belterületi részén fekszik a település központi részén, és jól megközelíthetően. A telken lévő **meglévő épület**, közhasználatú épület (**szociális alapellátás tevékenységű**). Ezért a 1998 évi XXVI. trv egésze és a 1997. évi LXXVIII. törvény 2§ 1., 9, szerint **projektarányosan** kell akadálymentesíteni a közszolgáltatást igénybe vevők által megközelíthető tereket. Az átalakított részek komplexen akadálymentesítendőek. A gépészeti és személyzeti részt nem kell akadálymentesíteni. Az udvarról, parkolóból történő bejutás viszont akadálymentesítendő. Az épület megközelíthető gépjárművel, kerékpárral és gyalogosan. **Tetőtéri részben** adminisztráció folyik, itt ellátás-gondozás nincs, a földszinti irodában intézhető minden szükséges ügy. Így a tetőtérbe nem kell akadálymentesen feljutni.

Az akadálymentes kialakítást az Akadálymentesség Európai Eszméje, a rendelkezésre álló szakirodalom, valamint a jelenleg érvényben lévő jogszabályok figyelembe vételével készültek el. A projekt során figyelembe kell venni az Unió Pályázatokhoz mellékletként csatolt „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” című dokumentumban foglaltakat és be kell tartani az OTÉK előírásait. Az akadálymentesítés azt jelenti, hogy az utcáról való bejutástól, a szolgáltatás igénybevételéig meg kell oldani az összes fogyatékossgal élő egyenlő esélyű hozzáférést. Az ábrák, fotók jó példaként szolgálnak, de ez mindig igazítandó az adott környezethez. **Akadálymentes kialakításnál mindig az akadálymentesítési tervfejezet szerint kell kivitelezni.**

Meglévő állapot bemutatása:

A meglévő épület nem akadálymentes. Akadálymentes parkoló hiányzik. Töredezett járdák, nem megfelelő szélességű nyílászárók jellemzik az épületet és környezetét. Akadálymentes wc-zuhanyzó nincsen kialakítva. Az épületben szoc. alapszolgáltatás van tervezve, mely átalakítása szükséges. A bejutás nem akadálymentes, mivel 60 cm szintkülönbség van, ezért 2 karú rámpa szükséges. A látássérültek számára segítő jelek, vezetősávok nincsenek. Hallássérülteknek is hiányoznak a segítő rendszereik. A kétszárnyú szimmetrikus ajtók szélessége sok helyen nem megfelelő. Az **ellátottak** tájékozódását elősegítő színezési és táblarendszer hiányzik. Ezek a főbb problémák, de több kisebb akadály is van. Átgondolt tervezéssel a fizikai és infokommunikációs akadályok megszüntethetőek.

Egyetemes tervezés elveinek bemutatása

A tervezés során, figyelembe van véve az összes használó igénye. Így nemek, és

korcsoportok szerinti kialakítás, valamint a fogyatékossgal élőknek megfelelő kialakítás készül. A megbotlás elkerülésére sík felületek, küszöb mentes kialakítások szintbeli és kis lejtésű terepjárdás csatlakozások, 5%-os rámpák készülnek, mely minden ellátott felnőtt korú részére előnyös, valamint a mozgássérültek és látássérültek számára is megfelelő kialakítás. A tájékoztatás színekkel, piktogramokkal, feliratokkal kerül segítségre, mely idős embereknek és hallássérülteknek egyaránt segít. Figyelembe lettek véve a szolgáltatás és épület kialakításnál azok a különleges igények, melyek a fogyatékossgokból erednek. Ugyanakkor ez más felhasználói csoportok és az ellátandók számára is kényelmesebb használatot biztosítanak. A cél az, hogy akadályok nélküli élettér és szolgáltatás jöjjön létre a tervezéssel. Így biztosítva van a lehető legtöbb ember számára a használat.

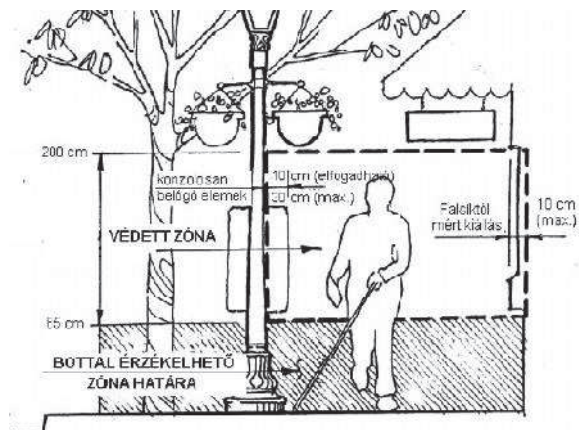
Tervezett akadálymentesítési fejlesztés bemutatása:

Utcai bejárat: Utcai kerítés és bejárat kapuzat készül az akadálymentes útvonalon, mely eltolható kapu nyitvatartási időben nyitva van. A kaput zárás után személyzet zárja, így be lehet jutni. A közterületi gyalogos járdáknak egy szintben kell csatlakozni. Szemetesek bedobó nyílása 90-110 cm magasságba szükséges kialakítás esetén. Az akadálymentes bejutás előtt szilárd, csúszásmentes, akadálymentes járda (pl. beton, térkő) járda készül, mely elvezet az épület rámpájához, előlépcsőjéhez. Előlépcső, rámpa az előteraszra vezet, ahonnan az akadálymentes bejárat biztosított. Információs tábla több helyen helyezendő el, az akadálymentes bejárat és parkoló jelzésére, 1,50 m magasságban az utcai főbejárat részénél falon és a parkolónál 220 cm-en.

Útcsatlakozás-parkolás:

1 db akadálymentes parkoló szükséges mely az épület telkén 50 m-en belül kerül biztosításra, az akadálymentes főbejáráthoz legközelebb.

Ezt **táblával és felfestéssel**, jobbra néző **piktogrammal** is jelölni kell. A tábla közlekedési útba ne essen és alja min 220 cm. Mérete 5,5 m hosszú és 3,60 m széles. A parkoló rész 2,10+1,50 m széles kiszállási zóna ferde sraffozása nem szükséges, mert így a vezető dönti el, hogy melyik oldalt szükséges a fogyatékos személy kiszállása (Lehet utas és sofőr is a fogyatékos személy). A parkoló megközelítése szilárd burkolaton biztosítva van, és az épületig szilárd, csúszásmentes, sík járda készül megfelelő szélességben. Szintkülönbség a parkolók és a járda között nem készül. A parkoló oldalirányba lejtésen max 1,5%-ot.

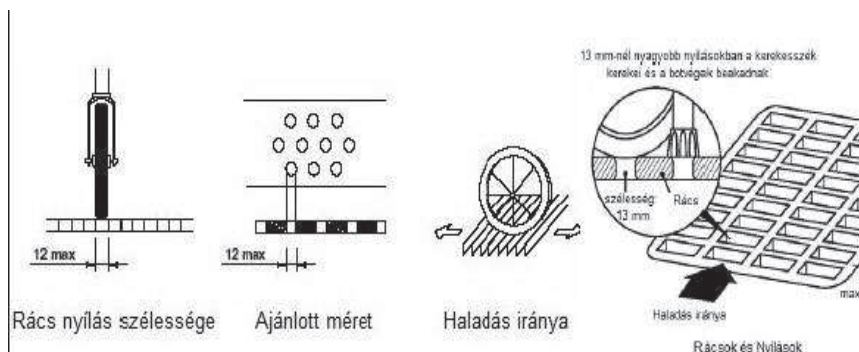
Kültéri vezetősávok:

A bejáratokat vakok és gyengénlátók is igénybe veszik. Nekik utcai kaputól az előlépcsőig, rámpáig 40 cm széles vakvezetősáv készítenő (pl. Abeton, Plastiroute Semmelrock) szürke **bordás, irányváltásoknál pedig pogácsás vakvezető** kővel, kontrasztos színeltéréssel. A vezetősáv két szélén 1-1

sor *Semmelrock Classico* vörös vagy fekete kő a kontrasztosság végett. A vakvezetősáv mindig folytonos nem szakíthatja azt meg más burkolat. A vezetősáv bordázata a haladási iránnyal párhuzamos, a veszélyt, információt közlő taktilis sáv merőleges a haladási irányra és 60 cm széles (előjelzés *Semmelrock* bordás kő). Az épület fala is szolgál vezetésként. A fordulásoknál 1-1 m-es rávezetés szükséges (hátsó udvar elérése)

Járdák:

A beton és térkő járda építését úgy kell végezni, hogy a sík felület biztosított legyen, vagyis az új burkolatoknak síknak kell lennie kiemelkedések, felületi hibák nélkül. Továbbá min. **1,50 m** szélességű. A vakok és gyengén látók számára is

érzékelhető legyen a gyalogos közlekedő felület szélei kontrasztos színezéssel, széleken burkolati elemek másságával. A járdán szükséges vakvezetősáv (Korábbiak alapján.).

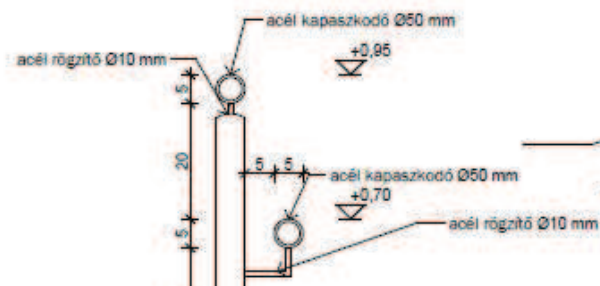
A tereplejtések 2-4%-os terep lejtőkkel készíthetők, kialakításuk mint járdáké. A csatlakozásoknál nem lehet szintkülönbség. A dilatációk, beépített **rácsok nyílása 20 mm-nél szélesebb nem lehet** és rácsozat merőleges a haladási irányra. A gyalogos közlekedési úton nem lehet belógó tárgy 2,20 m-en belül, és a szabad szélességet csökkentő akadály 15 cm-en belül (tűzcsap, kerékpár tároló) OTÉK alapján. A gyalogos bejárat egyértelműen jelölve van.

Rámpák: Külső rámpa 5%-os lejtéssel két karúra készül, az 60 cm-es szint áthidalására, középen 150 cm-es pihenővel. Külső oldalon kerékvető, és 2 soros korlát. A rámpa előtt és mögött 60 cm-es taktilis előjelzés szükséges. Szabad szélessége minimum 120 cm megvan, csúszásmentes **beton/térkő** felülettel kialakítva, középre tengelybe lejtetve 1%-al. A rámpa elején-végén a 1,50x1,50 m-es megfordulás biztosított. Vezetősáv előjelzés kiviteli terv szerint. Az akadálymentes parkoló és járda között a járda szintben kell készüljön. Lépcsők, rámpák korlátja 30 cm-es túlnyúlással, vagy falra vagy virágtartóra ráfordítással készüljenek.

Lépcsők A bejáráshoz vezető előlépcső élei kontrasztosan (pl más színű térkő, kontrasztosan eltérő színű fagyálló kerámia) jelölendők és a 60 cm-es taktilis figyelmeztetősáv alul-felül elkészítendő teljes szélességben bordázott térkőből. Fok orr nélküli fokkialakítás , 15/30-as fokokkal készüljön. Aki ezt nem tudja használni a mellette lévő rámpán fel tud jutni. **Előlépcsőkön mindkét oldalt** 2 soros korlát készül korlátoknál leírtak szerint 30 cm túlnyúlással, illetve a falra ráfordítással, hogy a korlát az akadálymentes útvonalba ne nyúljon be.

Tetőtérbe közszolgáltatás nincs tervezve, így nem kell a feljutást biztosítani. Ide javasolt a legalább alsó pipás rögzítésű korlát.

Korlátok: A rámpa és lépcsők oldalán elhelyezett korlátok élénk színű **kontrasztos** mázolókat kapnak. **2 soros kialakítású** (rámpa síkjára ill. lépcsőfok élére fektetett síktól, függőlegesen **70-95 cm magasságban** **Ø45-50 mm** él nélküli, megmarkolható

fogódzó), a kapaszkodó alsó, alulról történő **Ø10 köracél** pipás rögzítéssel. Pihenőnél a korlát folytonos kell legyen.

Lift-lépcsőlift-személyi emelő: nem szükséges, nem készül.

Bejárat-szélfogó:

Az akadálymentes főbejáratnál mindkét oldalán 150x150 cm szabad terület biztosított. Benyúló szárnytól 1,25 m biztosított. A bejáratú ajtók szabad nyílás szélessége min 93 cm, küszöb max. 10 mm-es, lekerekített éllel. Az ajtó mindkét oldalán meg kell egyezzen a padló szint.

Tapintható tájékoztató információs táblák sík és Braille írással kiviteli terven jelölt helyeken, készülnek. Tábla alsó síkjának magassága 1,2-1,6 m között. A tábla felirat jól olvasható legyen, 45 mm magas a főcím, 25 mm magas a számozott helyiségfelirat, terv szerinti kialakítással, méretekkel.

Ajtószerkezetek:

A tokszerkezet sötétbarna kontrasztú, az ajtólap világos színű legyen. A szabad nyílás szélesség 90 cm, (**93 cm** tokbelső méret) és ajtók előtt és mögött 150x150 cm szabad terület szükséges mozg. korl. által használt helyiségeknek. Ahová az ajtó nyílik a zár-kilincstől 55 cm szabad hely szükséges, másik oldalon 30 cm szükséges. Pánt oldalon a burkolt falsíktól 10 cm szükséges (OTÉK 62§ 6)). Az ajtók **alsó 30 cm-re, tömör fémlemez** kialakítású. **U alakú kilincsek** készülnek. Kilincsek, kezelőeszközök, stb. 0,9-1,10 m-en helyezendők el, sötétbarna (tokkal egyező) színben. Helyiség funkciójelzése, tájékoztató

táblák piktogrammal, síkírással, Braille felirattal az ajtólap mellett a falon 1,2-1,6 m magasságban, a kilincs oldalon. **Küszöbök ne legyenek.** Az üvegezett ajtók üvegének alsó síkja a padlótól 60 cm kell legyen, az átlátás biztosítására, megfelelő biztonsági üveggel. Teli vagy félig üvegezésű ajtókon 110 és 150 cm magasságban, kontrasztos fehér tömör nyílhegység vagy körsor jelölendő kiviteli konszignáció szerint. Kétszárnyú ajtók elsődleges nyíló szárnyán is tiszta áthaladási szélesség 90 cm (min. **93 cm** tokbelső méret) szükséges.

Közlekedők-folyosók:

A szabad szélesség minimum 1,20 m-re kialakított, belógó akadály, stb. nincs belmagasság mindenhol megfelelő, legalább 2,20 m. Padlóburkolat **matt**, tükröződés, csillogás és csúszásmentes R10, kivitelben RAAL 1013 színben. A szabad szélességet falpillér 90 cm-ig szűkítheti. Ajtók előtt 150 cm átmérőjű körben a megfordulási lehetőség biztosított.

Vezetősáv kialakítás beltérben:

A közszolgáltatást igénybe vevők által használt helyiségekben 30 cm szélességben bordázott vagy **erősen rückschoss** kerámia lap. A vezetősáv burkolólap színezése RAAL 1012 kontrasztos a többi laptól (RAAL 1013). A 30 cm-es vezetősáv burkolólap folytonos kialakítású. A **bordázat vagy rückschoss** lap párhuzamos a haladási iránnyal és merőleges 60 cm-es a veszélyt információt közlő helyeken. Csomópontoknál a bordázott lap megszakad. Csomópontokban burkolat felülete markánsan eltérő (érdeesebb,

pontszerű kúpos, vagy sima) a vezetősáv többi lapjánál és a burkolati lapoktól. Színben lehet ez is RAAL 1013. **Vezetősáv kiviteli terven alaprajzon, helyszínrajzon jelölve, melytől nem lehet eltérni csak egyeztetés alapján.**

Padlóburkolatok:

Tükröződés-, csillogásmentes matt és csúszásmentes R10 kivitelű kerámia padlóburkolatok készüljenek RAAL 1013 színnel közlekedőkön. Akadálymentes wc-ben vizesen is csúszásmentes R10. Külső térben fagyálló-csúszásmentes (K7 kem.) kivitelű felület készül – 9-12 m²-ként dilatált szerkezettel.

Falburkolatok: Oldalfalon világos paszteles felületképzés készül építész terv alapján. Lábazat RAAL 1012 **kontrasztos** kialakított, és **oldalfalon festett sáv kontrasztosan** 90-1,10-es magasságban is végigfut pl RAAL 1012 színben. Csempeburkolatok felett a helyiségekben 3x-i színes világos paszteles festés javasolt, mely több féle színből választható. A helyiségben több kontrasztosság szükséges, a villanykapcsolók keretszíne kontrasztos a környező csempeburkolattól, a kapcsoló

fehér legyen.

Az újonnan kialakítandó akadálymentes vizesblokkban, 2,10 m-ig fehértől elütrő világos csempe burkolat, felette fehér 2 rtg-ű paraáteresztő festés. Itt a lábazati és a cca 1 m-en lévő csempesor sötétbarna RAAL 1012 színű legyen, lásd kiviteli terven, **falnézetén**.

A ajtókontrasztosságot, padló és falburkolatokat, vezetősáv javaslatokat kivitelező köteles bemutatni rehab környezettevező szakmérnöknek, ha a tervtől eltér. Ez szerződés hiányában, vagy szerződésen felüli építés helyszíni egyeztetés esetében, számlázott tervezői művezetés keretében történhet.

Megvilágítás-vészjelzés:

A belső terek jól megvilágítottak, káprázás mentesek legyenek. A személyzet, gondozók stb., arca jól megvilágított. A villanykapcsolók, szerelvények minden helyiségben 110 cm-re, akadálymentes wc-k-ben fálnézeten lévő magasságba szerelendők kontrasztos keret és világos kapcsolóval. Ha sötét csempesorba kerül a kapcsoló akkor fehér keret és sötét kapcsoló szükséges.

Veszélyt, tüzet jelző berendezés kiépítése esetén **hang és fényalapú** jelzés kiépítése szükséges a teljes épületben, különösen az akadálymentes wc-ben. Vészjelzők és utánjelző vészvilágítás szükséges, melyek elektromos rendszereit üzemkészben kell tartani.

Berendezések, bútorok:

Térbe belógó eszközök biztosítják a min 2,20 m-es belmagasságot. Belógó, egyéb elhelyezett akadály nincs. A bútorok mobilak, egybe kezelhetők. Köztük a 180 fokos megfordulás biztosított.

Piktogram jelöléssel **1 db mobil indukciós** készülék szükséges ügyfélfogadó **irodában**. **1 db Beépített fix indukciós** hurok rendszer szükséges a foglalkoztatóba.

Írányjelzők falon elhelyezendők 1,50 m magasan. 1-1 asztal térdszabad, 80 cm magas. Konyhai kiadó pult térdastabad 100 cm hosszán, 35 cm mélységgel és 75-80

cm lapmagassággal. A bútorozás megfelelő kialakítású és kontrasztos, a gyengén látók részére. Kezelőeszközök 1,00 m-en ± 10 cm.

Helyiség funkciójelző táblák piktogrammal, síkírással, Braille felirattal 1,10-1,40 m magasságban

a kontrasztos sávban helyezendők el, előtte min 90x120 cm szabad hely biztosított, kontrasztos kialakítással kiviteli terv alapján és darabszámban a folyosóról, nyíló ajtók kilincs oldalán. A személyzeti részekén síkírással tábla készítenőd.

Belső tapintható térkép információs táblával egybe építve 1,20-1,60 m magasan, összesen **1 db** terven jelölt helyen előtérben. **Külső tapintható infótábla** a főbejárat mellett is, és bejárat, parkoló jelzésére is a külső oldalon (**1 db**). A bútorok, berendezések használatának kialakítása egyértelmű és egyszerű lesz.

A bútorok, infótáblák előtt 90x120 cm hely biztosított. Minden jól láthatóan kialakított. A nemzetközileg használatos piktogramok alkalmazása javasolt 10-20 cm oldalszélességgel.

Informatika:

Honlap: Pályázati vállalás esetén készül: W3 szabvány szerint kialakítandó, min. WCAG 2.0 „A” szintű feltételrendszerrel. Továbbá legyen a szöveges elem méret növelhető, teljes oldalszélesség kihasználás, teljes szöveges keresés, menüterkép, elérhetőségek és oldalfrissítés feltüntetése.

1 db számítógép: Az ellátottak részére számítógép kezelése nem szükséges a szolgáltatáshoz, de ha ilyen fejlesztés készül akkor:

Hardware igény: 19"-os LCD monitor, web kamera, aktív hangfal fejhallgató kimenettel, zsinóros, kényelmes fejhallgató beszerzése, nagygombos kontrasztos billentyűzet, egér, software: op. rendszer kisegítő lehetőségekkel, képernyő olvasó programmal - mindenki által elérhető helyen.

Kiadványok űrlapok készítése: egyszerű, egyértelmű, magyaros, konkrét szövegezés, logikus és követhető gondolatmenettel, feltételes mód és többértelmű kifejezések, összetett mondatok, rövidítések, idegen és szakszavak kerülésével.

Akadálymentes wc-zuhany:

Az építész terveken az akadálymentes wc nem a végleges kialakítású. **A kiadott akadálymentes wc és wc-zuh. TERVLAPOKAT kell figyelembe venni.**

Az akadálymentes WC ülőke padló szinttől 0,46-0,48 m, 70 cm kiállással a faltól álló kivitelben. **Ülőke és wc szaniter elől tömör-folytonos kivitelben szükséges.** Több oldalról való átülés biztosított. Fal felőli oldalán fix „L”, másik oldalán felhajtható kapaszkodó 75 cm magasságban. A wc-nek és kapaszkodóknak 200 kg-ot el kell bírnia minden pontján, mely csak megfelelő dűbelezéssel biztosítható. Öblítés oldalfalon nyomógommbal. Az akadálymentes mosdó 65 cm széles és 50 cm mély mosdó konkáv peremes, térdszabad (hátrahúzott szifon) kialakítású, 85 cm magasságban mellette 1 db 50 cm hosszú felhajtható

kapaszkodó szükséges. A térdszabad kialakítás a falhoz befordított szifonnal biztosítható. Mosdó felett 60/100-as dönthető tükör, felette világítás.

Kezelőeszközök, berendezések (kézszárító vagy papírtörülköző, szappanadagoló, wc papírtartó, wc kefe tartó, kuka stb.) 90-110 cm magasságban, kontrasztos kialakítással, könnyen használhatóan **kiviteli terv falnézetei** szerint.

1-1 db vészjelző csengő áramvédtől módon 110 cm magasságban wc fix kapaszkodó oldalfalon és a zuhanyzó fix kapaszkodó oldalfalon 30 cm-ig lelógó zsinórral, mely a **körzsinórhoz** csatlakozik., melynek jelzései egy állandó felügyeleti helyre futnak be (iroda), illetve az ajtó felett is jeleznek fény és hangjelzéssel külső oldalon. A vészjelzés a wc-kben nyugtázandó! Megfordulás biztosított. Vízhőfok forrázás gátlóval. Kapcsolók Braille és sík felirattal jelölendők (NYUGTÁZÓ,

SEGÉLYHÍVÓ, VILLANYKAPCSOLÓ) Ajtókon tokkal egyező kontrasztú-színű U alakú kilincs kívülről **érmével is nyitható zárszerkezettel, kifelé nyílóan**. Felhajtható zuhanyszék készül. A zuhanyszék mellett hosszú L alakú kapaszkodó. A zuhany perem nélküli kialakítással, csak összefolyó készül pontra lejtve. A zuhanyfej 110 cm-en is elérhető legyen, állítható magassággal. A zuhany körüli elhúzható vízlepergető, nem átlátszó, fólia függöny, merev széllal és elhúzóval készül – felül könnyen futó karikákkal. Mindenhol a meleg víz forrázás gátlóval 38 fokon biztosítandó. Részletezve tervlapokon.

Menekülés:

A menekülés akadálymentesen megoldott, a menekülési úton nem lehet belógó mobil (pl. szék) vagy fix (pl. fali lámpa) akadály. Célszerű tűzriadók megtartása, menekülés begyakoroltatása is az épületben, hogy éles helyzetben könnyebb legyen a menekülés.

Kikötések:

A kivitelezés során szükséges rehabilitációs környezettervezővel egyeztetni, különösen a burkolatok, színek, változtatott specifikációk tekintetében. A kivitelezéskor, műszaki átadás előtt mindenképp (de közben is) szükséges helyszíni bejárás a rehab. szakmérnökkel. Ezekre külön szerződés kötendő, megállapodás szerinti tartalommal. Jelen leírásban rögzítettek kötelező érvényűek.

A kivitelezés során be kell tartani a jogszabályi, hatósági előírásokat, valamint a BALESETVÉDELMI, BIZTONSÁGI és TŰZBIZTONSÁGI ELŐÍRÁSOKAT. A jogerős építési engedély által előírtak szintén elkészítendőek.

Továbbá a kivitelezés során keletkező hulladék, építési hulladék az ide vonatkozó hatályos előírások, jogszabályok (elsősorban 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet) - melyek betartása kötelező - alapján kezelendő. A műszaki leírások és a műszaki tervrajzok, szakági munkarészek együtt tartalmazzák a kialakítandó létesítményre vonatkozó megoldásokat, ezért ezek együtt kezelendőek.

A kivitelezés folyamán az e-naplóba feltöltendő a kiviteli dokumentációnak megfelelő és a 275/2013. korm. rendeletben előírtaknak megfelelő teljesítménynyilatkozatok, az adott anyag, termék, rendszer, készlet, stb. beépítését megelőzően!

Kizárólag az Unió vagy magyar szabványrendszernek megfelelő anyagok építhetők be, és azok közül is a „CE” jelzésűek, illetve ETA, érvényes ÉME, NMÉ minősítéssel, **teljesítmény nyilatkozattal** rendelkeznek. Amennyiben ilyen ilyen dokumentum nincs a vonatkozó jogszabály szerint kell eljárni (275/2013. korm. rendelet).

Az épület minimális műszaki tartalmait a jelen tervdokumentáció tartalmazza, ennek biztosítása kötelező. Ezek kiválthatók a terven szereplő anyagminőséget biztosító anyagokra.

A rendszerszerkezetek és készletek a kivitelezési alkalmazástechnika szerint építendőek. Az építés munkálatok csak felelős műszaki vezető irányításával, végezhetők, építési e-napló vezetése kötelező. 191/2009 (IX. 15.) Korm. rendeletet be kell tartani.